

## ข้อมูลพื้นฐานสนับสนุนการตรวจราชการ

### ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดยโสธร

#### 1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 2.601 (2,601,040 ไร่) ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 1.649 (1,649,710 ไร่) ล้านไร่ (63.42 % ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 1.340 (1,340,553 ไร่) ล้านไร่ พืชไร่ 0.130 (130,257 ไร่) ล้านไร่ พืชสวน 0.123 (123,991 ไร่) ล้านไร่ ไม้ผล 0.00203 (2,031 ไร่) ล้านไร่ หญ้าเลี้ยงสัตว์ 0.052985 (52,9852 ไร่) ล้านไร่ โดยมีพื้นที่ชลประทาน (ในเขตชลประทาน) 0.116 (116,116 ไร่) ล้านไร่ (7.17 % ของพื้นที่เกษตรกรรม)

#### 1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

- 1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 45.21 ล้าน ลบ.ม. (ข้อมูล ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567)
- 2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 ถึง 31 ธันวาคม 2566 เท่ากับ 1,496.5 มม.  
ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 ถึง 29 กุมภาพันธ์ 2567 เท่ากับ 0 มม.

#### 3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน (ฤดูแล้งในเขตชลประทาน)

- อุปโภคบริโภค 6.42 ลบ.ม. ระยะเวลา 6 เดือน (180 วัน)
- ระบบนิเวศน์ 61.04 ลบ.ม. ระยะเวลา 6 เดือน (180 วัน)
- เกษตรกรรม 13.18 ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม - ลบ.ม.
- อื่นๆ 3.62 ลบ.ม.

#### 4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูกข้าว (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 1,144,279.05 ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 323,961.41 ไร่

#### การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูกอ้อย (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 107,608.22 ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 3,128.71 ไร่

#### การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูกมันสำปะหลัง (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 71,935.67 ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 15,943.21 ไร่

#### การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูกยางพารา (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 80,585.14 ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 14,121.00 ไร่

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่า 31,752 ล้านบาท (ปี 2564) รายได้เฉลี่ยต่อหัว 70,327 บาท (ลำดับที่ 73 ของประเทศ, ลำดับที่ 18 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ลำดับที่ 4 ของกลุ่มโงงซิมูล (อุบลราชธานี, ศรีสะเกษ, อำนาจเจริญ, ยโสธร)) จำนวนประชากร 533,394 คน เป็นภาคการเกษตร 101,197 ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร 175,469 คน

#### 1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

- 1) ข้าวนาปี พื้นที่ 1,340,553 ไร่ เกษตรกร 101,740 ครัวเรือน ผลผลิต 376 กก./ไร่ ราคา 15,000 บาท/ตัน
- 2) ข้าวนาปรัง พื้นที่ 70,517 ไร่ เกษตรกร 8,032 ครัวเรือน ผลผลิต 562 กก./ไร่ ราคา 8,000 บาท/ตัน
- 3) มันสำปะหลัง พื้นที่ 90,167 ไร่ เกษตรกร 10,314 ครัวเรือน ผลผลิต 3,540 กก./ไร่ ราคา 3,500 บาท/ตัน
- 4) ยางพารา พื้นที่ 117,359 ไร่ เกษตรกร 13,415 ครัวเรือน ผลผลิต 211 กก./ไร่ ราคา 24,000 บาท/ตัน
- 5) อ้อยโรงงาน พื้นที่ 38,538 ไร่ เกษตรกร 3,183 ครัวเรือน ผลผลิต 9,850 กก./ไร่ ราคา 900 บาท/ตัน
- 6) ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ 4,107 ไร่ เกษตรกร 504 ครัวเรือน ผลผลิต 1,060 กก./ไร่ ราคา 5,000 บาท/ตัน
- 7) หอมแดง พื้นที่ 1,345 ไร่ เกษตรกร 259 ครัวเรือน ผลผลิต 3,553 กก./ไร่ ราคา 13,000 บาท/ตัน

(หอมสด)

- 8) แตงโม พื้นที่ 1,073 ไร่ เกษตรกร 351 ครัวเรือน ผลผลิต 3,200 กก./ไร่ ราคา 25,000 บาท/ตัน
- 9) ถั่วลิสง พื้นที่ 1,552 ไร่ เกษตรกร 645 ครัวเรือน ผลผลิต 285 กก./ไร่ ราคา 40,000 บาท/ตัน

(ราคาฝักสด)

#### 1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

- 1) โคเนื้อ จำนวน 173,320 ตัว เกษตรกร 37,290 ราย
- 2) กระบือ จำนวน 31,819 ตัว เกษตรกร 7,523 ราย
- 3) ไก่ จำนวน 2,157,084 ตัว เกษตรกร 41,156 ราย
- 4) เป็ด จำนวน 31,985 ตัว เกษตรกร 930 ราย
- 5) แพะ จำนวน 1,831 ตัว เกษตรกร 126 ราย
- 6) สุกร จำนวน 63,664 ตัว เกษตรกร 983 ราย
- 7) แกะ จำนวน 96 ตัว เกษตรกร 4 ราย

1.6 สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่ ข้าว ปลุกในพื้นี่ อำเภอมหาชนะชัย ตำบลผือฮี อำเภอค้อวัง จำนวน 2 ตำบล คือ ตำบลกุดน้ำใส และตำบลน้ำอ้อม กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืนน้ำอ้อม อำเภอค้อวัง จ.ยโสธร จำนวนสมาชิก 511 ราย พื้นที่ทั้งหมด 9,241 ไร่ ผลผลิต 4,158,450 กิโลกรัม (ปี 2566/2567)

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัดยโสธร ประจำปี 2567 (เดือนกุมภาพันธ์) ได้แก่

- 1) กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืนน้ำอ้อม ตำบลน้ำอ้อม อำเภอค้อวัง ผลิตภัณฑ์ข้าวไม่ส่งผลิตภัณฑ์เข้าคัดสรร รายได้รวม 18,302,030 บาท
- 2) โรงสีกิจพงษ์ ม.12 ตำบลสามแยก อำเภอเลิงนกทา รายได้รวม 7,620,000 บาท
- 3) กลุ่มผู้ปลูกพืชผัก (หอมแดง) บ.แช่ ม.6,7 ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง รายได้รวม 4,834,000 บาท
- 4) สหกรณ์การเกษตรกุดชุม จำกัด รายได้รวม 3,800,000 บาท
- 5) นายสุรศักดิ์ ประทุมวัน อำเภอเมืองยโสธร รายได้รวม 3,725,000 บาท
- 6) สตรีปลูกหอม กระเทียม บ้านแช่ ม.7 ตำบลฟ้าห่วน อำเภอค้อวัง รายได้รวม 3,565,250 บาท
- 7) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนหอมมะลิอินทรีย์ชีวภาพ (นางธนมณ วัฒนเรืองโกวิท) ตำบลลุมพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว ผลิตภัณฑ์ข้าว ไม่ส่งผลิตภัณฑ์เข้าคัดสรร รายได้รวม 3,309,800 บาท
- 8) กลุ่มพัฒนาการจักสาน บ้านทุ่งนางโอก ม.3 ตำบลทุ่งนางโอก อำเภอเมืองยโสธร รายได้รวม 2,735,000 บาท
- 9) นายสมร ประทุมวัน อำเภอเมืองยโสธร รายได้รวม 2,655,000 บาท
- 10) กลุ่มจักสานบ้านทุ่งแต่้ ม.3 ตำบลทุ่งแต่้ อำเภอเมืองยโสธร รายได้รวม 2,607,000 บาท

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ชุมชนบ้านห้วยสะแบก ตำบลโคกสำราญ อำเภอเลิงนกทา เป็นหนึ่งชุมชนที่มีโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเข้าถึง ซึ่งดำเนินการ ณ ชั่วเพอเลอ เป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร ได้เข้าไปส่งเสริมชุมชนนี้ให้ทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และจัดตั้งโรงเรียนเกษตรอินทรีย์วิถียโสธร เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของจังหวัดให้ขยายผลเพิ่มมากขึ้น และยังทำให้เกิดกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวอีกจุดหนึ่งที่กิจกรรมเชิงเกษตรให้นักท่องเที่ยวหลงใหล

1.9 สหกรณ์การเกษตร (ข้อมูลเดือนมกราคม 2567)

1. จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด 31 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ 82,648 ราย
2. ผลการจัดมาตรฐานสหกรณ์ 2566 (ตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นไปไม่มีการจัดมาตรฐานสหกรณ์)
3. มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ 114,389,572.95 ล้านบาท

หมายเหตุ : กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ยกเลิกการประเมินและจัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ โดยได้รวบรวมเกณฑ์การประเมินและจัดระดับมาตรฐานสหกรณ์ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินและจัดชั้นความเข้มแข็งสหกรณ์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป สำหรับผลการประเมินความเข้มแข็งของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (ระดับชั้น) กรมส่งเสริมสหกรณ์จะประกาศผลภายในเดือนกันยายนของทุกปี (รอบ 12 เดือน)

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด (ข้อมูล ปี 2565)

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 43,104.4225 ไร่ เกษตรกร 6,163 ราย เข้าสู่ระบบการรับรอง 43,104.4225 ไร่ เกษตรกร 6,163 ราย แยกตามมาตรฐานดังนี้

2.1.1 มาตรฐาน Organic Thailand เกษตรกร 2,572 ราย พื้นที่ 18,342.2225 ไร่

2.1.2 มาตรฐานต่างประเทศ (IFOAM,USDA,etc.) เกษตรกร 27 ราย พื้นที่ 371 ไร่

2.1.3 มาตรฐาน PGS เกษตรกร 3,564 ราย พื้นที่ 24,391.20 ไร่

หมายเหตุ : 1. เกษตรกร T1 หมายถึง เกษตรกรที่ผ่านการตรวจรับรองจาก CoO ให้เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจรับรอง เข้าสู่ระยะปรับเปลี่ยน เตรียมขึ้นเป็น T2

2. เกษตรกร T2 หมายถึง เกษตรกรที่ผ่านการตรวจรับรองเป็นระยะปรับเปลี่ยน เตรียมขึ้นเป็น T3

3. เกษตรกร T3 หมายถึง เกษตรกรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐาน Organic Thailand เรียบร้อยแล้ว

ชนิดสินค้าในระบบอินทรีย์	จำนวนราย	จำนวนไร่
1) ข้าว T1 (เตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจรับรอง)	0	0
ข้าว T2 (ผ่านการตรวจรับรองเป็นระยะปรับเปลี่ยน)	0	0
ข้าว T3 (รับรองมาตรฐาน Organic Thailand)	0	0

ชนิดสินค้าในระบบอินทรีย์	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
2) พืช (แปลง)	6,163	43,104.4225
ปรับเปลี่ยน	0	0
รับรองแล้ว	6,163	43,104.4225
รวมทั้งสิ้น	6,163	43,104.4225

2.2 การรับรอง GAP ด้านพืช เกษตรกรรวม 535 ราย/แปลง พื้นที่ 703.50 ไร่ ด้านประมง บ่อดิน เกษตรกร 45 ราย พื้นที่ 63.90 ไร่ กระชัง เกษตรกร - ราย พื้นที่ - ไร่ (-/ตรม.) และด้านปศุสัตว์ จำนวน 504 ฟาร์ม ประกอบด้วย ฟาร์ม GFM จำนวน 396 ฟาร์ม/ราย ได้แก่ ไก่พื้นเมือง 278 ฟาร์ม กระบือ 14 ฟาร์ม โคเนื้อ 52 ฟาร์ม แพะ 2 ฟาร์ม สุกร 49 ฟาร์ม ไก่ไข่ 1 ฟาร์ม และฟาร์ม GAP จำนวน 108 ฟาร์ม/ราย ได้แก่ ไก่เนื้อ 36 ฟาร์ม สุกร 72 ฟาร์ม (ข้อมูล ณ 31 มกราคม 2567)

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
1) พืช (แปลง)	535	703.50
2) ข้าว GAP Seed (ราย)	-	-
3) ประมง	45	63.90
4) ปศุสัตว์	504	-

## ข้อมูลภัยพิบัติจังหวัดยโสธร

### สรุปสถานการณ์ภัยพิบัติจังหวัดยโสธร

ข้อมูล ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567

#### 1. สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน



โครงการชลประทานยโสธร  
กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานระดับน้ำประจำวัน วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567

1. รายงานสถานการณ์น้ำประจำวัน อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 3 โครงการ

ลำดับ	อ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ระดับเก็บกัก (ม.รทก.)	ระดับน้ำวันนี้ (ม.รทก.)	ปริมาตรเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาตรวันนี้ (ล้าน ลบ.ม.)	เปอร์เซ็นต์ (%) ความจุวันนี้
1	อ่างเก็บน้ำห้วยสิงโจน	ห้วยซ่ง	เลิงนกทา	ยโสธร	175.080	174.200	21.050	14.590	69.31
2	อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก	บึงคำ	เลิงนกทา	ยโสธร	175.970	175.190	30.300	21.770	71.85
3	อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์(ตอนบน)	ศรีมัญชา	เลิงนกทา	ยโสธร	185.550	184.880	12.400	8.850	71.37

2. รายงานระดับน้ำและการระบายน้ำประจำวัน อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 3 อ่าง

ลำดับ	อ่างเก็บน้ำ	เก็บกัก (ม.รทก.)	ระดับสูงสุด (ม.รทก.)	ระดับน้ำ			ปริมาณน้ำไหลเข้าอ่าง		ผลต่าง	
				วันนี้ (ม.รทก.)	เมื่อวานนี้ (ม.รทก.)	(+/-) เพิ่มขึ้น / ลดลง	วันนี้ (ล้าน ลบ.ม./วัน)	เมื่อวาน (ล้าน ลบ.ม./วัน)	ผลต่าง	
									(+) เพิ่มขึ้น / (-) ลดลง	(ล้าน ลบ.ม./วัน)
1	อ่างเก็บน้ำห้วยสิงโจน	175.50	176.000	174.200	174.220	-0.020	0.000	0.000	0.000	0.000
2	อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก	176.50	177.250	175.190	175.210	-0.020	0.000	0.000	0.000	0.000
3	อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์	186.00	187.000	184.880	184.920	-0.040	0.000	0.000	0.000	0.000

ที่มา : โครงการชลประทานยโสธร กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ <http://yasothon.rid.go.th/>

#### 1.1 สถานการณ์น้ำ ข้อมูล ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567 (ที่มา : โครงการชลประทานยโสธร)

1. แหล่งน้ำต้นทุนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้แก่

- แหล่งน้ำขนาดกลาง จำนวน 3 แห่ง น้ำเก็บกัก 45.21 ล้านลูกบาศก์เมตร (70.84 %)

2. แผนการจัดสรรน้ำและการปลูกพืชฤดูแล้งปี 2566/2567 จากอ่างเก็บน้ำขนาดกลางอื่นๆ ของโครงการชลประทานยโสธร (1 พ.ย. 2566 - 30 เม.ย. 67) ปริมาณน้ำใช้การ 69.54 ลบ.ม. แบ่งเป็น เพื่อเกษตรกรรม 13.18 ลบ.ม. อุปโภคบริโภค 6.42 ลบ.ม. ระบบนิเวศน์ 61.04 ลบ.ม. และอื่นๆ 3.62 ลบ.ม. และมีแผนการปลูกพืชฤดูแล้ง (ข้าวนาปรัง) ในเขตชลประทาน จำนวน 6,500 ไร่

1.2 สถานการณ์ความเสี่ยงและพื้นที่เฝ้าระวังด้านการเกษตร ทั้งด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ปี 2566/67 ประกอบด้วย 9 อำเภอ 78 ตำบล ดังนี้

- อำเภอเมือง ครอบคลุมพื้นที่ 17 ตำบล
- อำเภอคำเขื่อนแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ 13 ตำบล
- อำเภอมหาชนะชัย ครอบคลุมพื้นที่ 10 ตำบล
- อำเภอเลิงนกทา ครอบคลุมพื้นที่ 10 ตำบล
- อำเภอกุดชุม ครอบคลุมพื้นที่ 9 ตำบล
- อำเภอไทยเจริญ ครอบคลุมพื้นที่ 5 ตำบล
- อำเภอป่าดัว ครอบคลุมพื้นที่ 5 ตำบล
- อำเภอทรายมูล ครอบคลุมพื้นที่ 5 ตำบล
- อำเภอค้อวัง ครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบล

1.3 สถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2566/67 จังหวัดยโสธร (ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2567) ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร

1) พื้นที่นอกเขตชลประทาน

แผนและผลการเพาะปลูกพืช (ข้าวนอกเขต 2) ดังนี้

- ข้าวจ้าว	แผน จำนวน 31,245 ไร่	ผล 32,209 ไร่
- ข้าวมอมปทุม	แผน จำนวน - ไร่	ผล 208 ไร่
- ข้าวเหนียว	แผน จำนวน 6,840 ไร่	ผล 3,199 ไร่
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	แผน จำนวน 80 ไร่	ผล 104 ไร่
- ถั่วเขียว	แผน จำนวน 200 ไร่	ผล 10.50 ไร่
- ถั่วลิสง	แผน จำนวน 1,485 ไร่	ผล 1,438.75 ไร่
- พืชไร่ อื่นๆ	แผน จำนวน 18,140 ไร่	ผล 11,249 ไร่
- ข้าวโพดฝักสด	แผน จำนวน 725 ไร่	ผล 172 ไร่
- พืชผัก อื่นๆ	แผน จำนวน 3,271 ไร่	ผล 3,259.50 ไร่
รวมพื้นที่ทั้งหมด (แผน) จำนวน 61,986 ไร่ (ผล) จำนวน 51,849.75 ไร่		

2) พื้นที่ในเขตชลประทาน

แผนและผลการเพาะปลูกพืช (ข้าวนอกเขต 2) ดังนี้

- ข้าวจ้าว	แผน จำนวน 225 ไร่	ผล 3,830 ไร่
- ข้าวมอมปทุม	แผน จำนวน - ไร่	ผล - ไร่
- ข้าวเหนียว	แผน จำนวน - ไร่	ผล - ไร่
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	แผน จำนวน - ไร่	ผล - ไร่

- ถั่วเขียว	แผน จำนวน - ไร่	ผล - ไร่
- ถั่วลิสง	แผน จำนวน - ไร่	ผล - ไร่
- พืชไร่ อื่นๆ	แผน จำนวน - ไร่	ผล - ไร่
- ข้าวโพดฝักสด	แผน จำนวน - ไร่	ผล - ไร่
- พืชผัก อื่นๆ	แผน จำนวน - ไร่	ผล - ไร่

รวมพื้นที่ทั้งหมด (แผน) จำนวน 225 ไร่ (ผล) จำนวน 3,830 ไร่

รวมพื้นที่ทั้งหมดในเขตฯ+นอกเขตฯ (แผน) จำนวน 62,211 ไร่ (ผล) จำนวน 55,679.75 ไร่

## 2. ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง การเข้าสู่ฤดูร้อนของประเทศไทย พ.ศ. 2567

ประเทศไทยได้สิ้นสุดฤดูหนาวและเข้าสู่ฤดูร้อนแล้วในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 โดยในตอนกลางวันบริเวณประเทศไทยมีอากาศร้อนเกือบทั่วไปต่อเนื่อง อุณหภูมิสูงสุดมากกว่า 35 องศาเซลเซียส เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากรังสีดวงอาทิตย์เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีลมฝ่ายใต้พัดปกคลุมบริเวณประเทศไทยตอนบน ซึ่งเป็นรูปแบบลักษณะอากาศของฤดูร้อน อย่างไรก็ตามบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะยังคงมีอากาศเย็นในต้นเช้าจนถึงประมาณกลางเดือนมีนาคม และคาดว่าฤดูร้อนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2567

## 3. แจ้งการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ปี พ.ศ. 2567 (ที่มา : กรมฝนหลวงและการบินเกษตร)

ด้วยปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กำหนดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออก และภาคใต้ เนื่องจากในหลายพื้นที่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย เริ่มมีสถานการณ์ภัยแล้งเกิดขึ้น น้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ และเขื่อนต่าง ๆ มีปริมาณน้ำเก็บกักลดลงตามลำดับ เริ่มมีแนวโน้มของสถานการณ์การเกิดไฟป่าปัญหาหมอกควัน และปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2s) เกินเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน รวมทั้งแนวโน้มการเกิดพายุลูกเห็บในหลายพื้นที่ของประเทศโดยเฉพาะประเทศไทยตอนบน

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กำหนดการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อปฏิบัติการฝนหลวงปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง การเติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่าง ๆ การสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เพื่อป้องกันการเกิดไฟป่า การบรรเทาปัญหาหมอกควันและปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) เกินเกณฑ์มาตรฐาน รวมทั้งลดความรุนแรงของการเกิดพายุลูกเห็บดังกล่าว มีรายละเอียดดังนี้

1. หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ กาญจนบุรี อุตรดิตถ์ ราชบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

2. หน่วยฯ จังหวัดนครสวรรค์ และพิษณุโลก ตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567 เป็นต้นไป  
ทั้งนี้สามารถประสานงานการขอรับบริการฝนหลวงกับศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง รายละเอียดดังนี้



ที่	สถานที่	โทรศัพท์	พื้นที่รับผิดชอบ (จังหวัด)
1	กรมฝนหลวงและการบินเกษตร กรุงเทพมหานคร	02 109 5100 ต่อ 410	-
2	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคเหนือ จังหวัดตาก	02 109 5100 ต่อ 4010, 4011 055 511 036	เชียงใหม่ เชียงราย ตาก แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำปาง ลำพูน
3	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคเหนือ จังหวัดพิษณุโลก	02 109 5100 ต่อ 4070 055 303 551	พิษณุโลก กำแพงเพชร พิจิตร สุโขทัย อุตรดิตถ์ น่าน แพร่ เพชรบูรณ์
4	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคกลาง จังหวัดนครสวรรค์	02 109 5100 ต่อ 4020 , 4021 056 256 018	นนทบุรี นครสวรรค์ ลพบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง สระบุรี
5	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัด ขอนแก่น	02 109 5100 ต่อ 5100 4030,4031 043 468 217	ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มุกดาหาร หนองบัวลำภู เลย อุดรธานี สกลนคร นครพนม หนองคาย บึงกาฬ
6	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดบุรีรัมย์	02 109 5100 ต่อ 4062 044 119 992 044 119 993	บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ยโสธร อำนาจเจริญ
7	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัด ระยอง	02 109 5100 ต่อ 4040 4041 038 025 729 ต่อ 0	ระยอง ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรัง นครนายก
8	ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	02 109 5100 ต่อ 4050 4051 077 953 062	ราชบุรี สุราษฎร์ธานี ประจวบคีรีขันธ์ พังงา สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี ชุมพร ระนอง กระบี่ ตรัง พัทลุง นครศรีธรรมราช สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา ภูเก็ต นราธิวาส

4. รายงานสถานการณ์อุทกภัยและการช่วยเหลือ ปี 2566 ในพื้นที่จังหวัดยโสธร (ข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร, สำนักงานประมงจังหวัดยโสธร , สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยโสธร)

- **ด้านพืช** จังหวัดยโสธร ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย จำนวน 9 อำเภอ 60 ตำบล 375 หมู่บ้าน เกษตรกรประสบภัย จำนวน 13,875 ราย พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย จำนวน 134,708.2450 ไร่ วงเงินขอรับความช่วยเหลือ จำนวน 184,136,010.55 บาท (หนึ่งร้อยแปดสิบล้านหนึ่งแสนสามหมื่นหกพันสิบบาทห้าสิบบาทห้าสตางค์) โดยขอรับการสนับสนุนจากงบอุดหนุนโครงการในอำนาจปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัดได้ดำเนินการโอนเงินให้ความช่วยเหลือเกษตรกรจากภัยดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

- **ด้านประมง** จังหวัดยโสธร ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย จำนวน 6 อำเภอ เกษตรกร จำนวน 229 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย จำนวน 209 ไร่ 54 ตารางเมตร วงเงินขอรับช่วยเหลือ จำนวน 998,410 บาท โดยการให้ความช่วยเหลือโดยใช้เงินอุดหนุนโครงการในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด และจังหวัดได้ดำเนินการโอนเงินให้ความช่วยเหลือเกษตรกรจากภัยดังกล่าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว

- **ด้านปศุสัตว์** ไม่ได้ได้รับความเสียหายแต่ได้รับผลกระทบ ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือเป็นฟางอัดฟ่อน จำนวน 200,000 กิโลกรัม ในพื้นที่จังหวัดยโสธร

5. การดำเนินงานแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้งปี 2566/67

5.1 การป้องกันและลดผลกระทบ

1. การพัฒนาศักยภาพโดยการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อแก้ไขปัญหาจากภัยแล้ง ในเขตจังหวัดยโสธร เพื่อรองรับมาตรการของสำนักทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และการบริหารจัดการน้ำในโครงการอ่างเก็บน้ำหรือ เขื่อนในเขตความรับผิดชอบ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์ (ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำห้วยลิงโจน อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก และเขื่อนยโสธร เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งเก็บน้ำไว้เพื่อการเกษตรและช่วย บรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง/ฝนทิ้งช่วง

2. การปรับลดพื้นที่การปลูกข้าวนาปรัง โดยส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจและใช้น้ำน้อย กรณีน้ำต้นทุนมีน้อย หรือมีอย่างจำกัดก่อนเริ่มฤดูแล้งประจำปี

5.2 การเตรียมความพร้อม

1. **การเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย** หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามเฝ้าระวังสภาวะทางอุตุนิยมวิทยา และใช้ระบบโทรมาตรเพื่อพยากรณ์น้ำและเตือนภัยลุ่มน้ำ เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบ

2. **การจัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกร** การจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ให้เป็นปัจจุบัน รวมถึงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยของภาครัฐ

3. **สำรวจความต้องการปลูกพืชฤดูแล้ง** จัดทำแผนใช้น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 4 แห่ง มีปริมาณน้ำต้นทุนที่ใช้สำหรับการบริหารจัดการน้ำฤดูแล้งปี 2566/67

4. **การประสานการปฏิบัติการฝนหลวง** ตามที่ได้รับการร้องขอ

5. **การสำรองปัจจัยการผลิต** ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว เมล็ดพันธุ์พืชไร่ พันธุ์สัตว์น้ำ รวมถึงการสำรองเสบียงอาหารสัตว์และเวชภัณฑ์ยา สำหรับเตรียมให้การช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อเกิดภัย

6. **การเตรียมความพร้อมยานพาหนะ เครื่องจักร เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ** หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำบัญชีข้อมูลทรัพยากร สถานที่ตั้ง และรายชื่อผู้รับผิดชอบผู้ประสานงาน รวมทั้งจัดเตรียมบุคลากร เครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมใช้ปฏิบัติงานทันทีเมื่อเกิดภัย

7. **เฝ้าระวังและเตรียมจัดหาแหล่งน้ำสำรอง พร้อมวางแผนเตรียมเครื่องจักรเครื่องมือ** ในพื้นที่เฝ้าระวังเสี่ยงขาดแคลนน้ำ

8. **ปฏิบัติการเติมน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ**

9. **กำหนดแผนจัดสรรน้ำและพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง** ควบคุมการเพาะปลูกข้าวนาปรัง สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเตรียมน้ำสำรองสำหรับพื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนอง

10. **บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำ** ที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนด

11. **เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ** ประหยัดน้ำและลดการสูญเสียน้ำในทุกภาคส่วน

12. **เฝ้าระวังและแก้ไขคุณภาพน้ำ**

13. **เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการน้ำ** ของชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ

14. **สร้างการรับรู้** ประชาสัมพันธ์

15. **ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน**

### 5.3 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน

1. **การแจ้งเตือนและประชาสัมพันธ์** ดำเนินการประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนสถานการณ์น้ำ และรณรงค์ขอความร่วมมือให้เกษตรกรเพาะปลูกพืชฤดูแล้งในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งขอให้ทุกภาคส่วนมีการใช้น้ำอย่างประหยัด เกิดประโยชน์สูงสุด

2. **การประสานการปฏิบัติการฝนหลวง** ตามคำร้องขอ

3. **การบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง/ฝนทิ้งช่วง** ปรับแผนการจัดสรรน้ำและจัดรอบเวรการใช้น้ำให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำต้นทุน และสภาพการเพาะปลูกในแต่ละพื้นที่

4. **การจัดชุดเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย** จัดเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์ ออกเยี่ยม ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย รวมทั้งประเมินผลกระทบเบื้องต้น

5. **สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ** เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อทำการเกษตร และให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัย

6. ปฏิบัติการเติมน้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ
7. กำหนดแผนจัดสรรน้ำและพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ควบคุมการเพาะปลูกข้าวนาปรัง สร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเตรียมน้ำสำรองสำหรับพื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนอง
8. บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามลำดับความสำคัญการใช้น้ำที่คณะกรรมการลุ่มน้ำกำหนด
9. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ประหยัดน้ำและลดการสูญเสียในทุภาคส่วน
10. เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ
11. เสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านการบริหารจัดการน้ำของชุมชน/องค์กรผู้ใช้น้ำ
12. สร้างการรับรู้ประชาสัมพันธ์
13. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
14. เตรียมเครื่องจักรเครื่องมือ เครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ เพื่อช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาภัยแล้ง กรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินหรือตามร้องขอปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อทำการเกษตร

#### 5.4 การฟื้นฟูและสร้างใหม่ให้ดีกว่าเดิม

1. การสำรวจและประเมินความเสียหาย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการสำรวจ และประเมินความเสียหายของเกษตรกรที่ประสบภัยภายใน 30 วัน นับแต่วันที่สามารรถเข้าประเมินพื้นที่ได้
2. การให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเป็นเงิน ให้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรโดยใช้เงินอุดหนุนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงิน อุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2562

#### 6. การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการในช่วงฤดูแล้ง ปี 2566 และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (ทุกหน่วยงานนำเสนอ)

##### 1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยโสธร

1. จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด เดือนละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรและการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย
2. ติดตามสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย รวมทั้งติดตาม เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัด ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และรวบรวมข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น การให้ความช่วยเหลือขณะเกิดภัย แล้วรายงานสถานการณ์และผลการให้ความช่วยเหลือต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ และศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

##### 2. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยโสธร

1. เฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย
2. จัดทำข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน
3. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เวชภัณฑ์และยานพาหนะ
4. การจัดการด้านผลิตปศุสัตว์ เช่นการจับสัตว์ขายก่อนกำหนดเพื่อลดความเสี่ยง

5. จัดเตรียมเสบียงอาหารสัตว์ให้เพียงพอทั้งหญ้าแห้ง และหญ้าสด
6. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปฏิบัติเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง
7. ให้คำแนะนำในการสำรองอาหารสัตว์ช่วงฤดูแล้ง
8. จุดที่ตั้งคลังเสบียงอาหารสัตว์ประจำตำบล

### 3. โครงการชลประทานยโสธร

เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อแก้ไขปัญหาจากภัยแล้ง ในเขตจังหวัดยโสธร เพื่อรองรับมาตรการของสำนักทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และการบริหารจัดการน้ำในโครงการอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อนในเขตความรับผิดชอบ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยโพธิ์ (ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำห้วยลิงโจน อ่างเก็บน้ำห้วยสะแบก และเขื่อนยโสธร

### 4. สำนักงานประมงจังหวัดยโสธร

1. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัย
2. การเฝ้าระวัง ติดตาม สถานการณ์คุณภาพน้ำและกระชังที่เสี่ยง และเตรียมบัญชีทรัพยากร
3. การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านประมง
4. จัดเตรียมหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้เพิ่มเติม
5. การควบคุมการใช้น้ำรักษาปริมาณน้ำในพื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสม ให้มีการสูญเสียให้น้อยที่สุด ป้องกันการรั่วซึม หรือจัดทำร่มเงาให้กับบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ
6. การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น อวน เครื่องสูบน้ำ (กรณีจับตัวน) เครื่องเพิ่มออกซิเจน
7. การเตรียมทยอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจากหน้า
8. ลดปริมาณอาหารสัตว์น้ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอาหารสด เพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย
9. ควรมีการวางแผนการเลี้ยง หรืองดเว้นการเลี้ยงในช่วงดังกล่าว โดยทำการตากบ่อและตกแต่งบ่อเลี้ยงในช่วงดังกล่าวแทน เพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

### 5. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดยโสธร

1. สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ การเตรียมพร้อมรับมือภัยแล้ง ผ่านช่องทางต่าง ๆ
2. ควรปรับลดขนาดการเลี้ยงหรืองดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำ
3. วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับขนาดพื้นที่และฤดูกาล
4. ทยอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นใช้ประโยชน์ เพื่อลดความหนาแน่นในพื้นที่เลี้ยง
5. หากจำเป็นต้องเลี้ยงสัตว์น้ำ ควรเลือกพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความแข็งแรง และเหมาะสมกับพื้นที่จากฟาร์มผู้ผลิตที่ได้มาตรฐานและเชื่อถือได้
6. ควบคุมการใช้น้ำ และรักษาปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงให้เหมาะสม และทำร่มเงาให้บ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ
7. จัดเตรียมแหล่งน้ำสำรองไว้เพิ่มเติมเมื่อเหตุจำเป็น ควรปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณที่หนาแน่นน้อยกว่าปกติ เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยง

8. เลือกใช้อาหารปลาที่มีคุณภาพดี และให้ในปริมาณที่เหมาะสมเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย
9. หมั่นสังเกตอาการสัตว์น้ำอย่างใกล้ชิด
10. ควรงดเว้นการขนถ่ายสัตว์น้ำถ้าจำเป็นควรระมัดระวังให้มากเนื่องจากมีผลกระทบต่อ การกินอาหารและการเจริญเติบโตโดยตรง ตลอดจนหมั่นตรวจสอบสุขภาพสัตว์อย่างสม่ำเสมอ
11. จัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น เครื่องสูบน้ำ อวน เครื่องเพิ่มออกซิเจน

#### 6. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์โยธธ

1. การประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนเกษตรกรทุกพื้นที่ ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล ทุกอำเภอ
2. ติดตามสถานการณ์และผลกระทบด้านปศุสัตว์และพืชอาหารสัตว์

#### 7. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดโยธธ

ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล คำสั่ง ประกาศ ที่เกี่ยวข้องให้สมาชิกสหกรณ์ และ กลุ่มเกษตรกรทราบ และติดตามสถานการณ์ด้านการเกษตร

#### 8. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์โยธธ

ติดตามสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร แจ้งเตือนภัย

#### 9. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโยธธ

ให้คำแนะนำทางวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการระบาดของโรคแมลง การใช้พันธุ์ที่เหมาะสม และเตรียมความพร้อมบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน สื่อ เอกสาร

#### 10. การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดโยธธ

สร้างการรับรู้ให้เกษตรกร เข้าใจถึงความสำคัญของการใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยางอย่างเพียงพอ และส่งเสริมให้เกษตรกรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี

#### 11. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินโยธธ

ปรับปรุงฐานข้อมูลเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้เป็นปัจจุบัน วิเคราะห์พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินที่ได้รับผลกระทบ จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบ และลงพื้นที่รับคำร้องจากผู้ประสบภัยในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินที่มีประกาศ คชก.

#### 12. สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดโยธธ

สนับสนุนโครงการฝายชะลอน้ำ จัดทำประกันภัยนาข้าวและผลผลิตทางการเกษตร และ สนับสนุนสินเชื่อเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำ

13. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ศรีสะเกษ และ หน่วยส่งเสริมหม่อนไหมโยธธ

1. สร้างการรับรู้เพื่อลดความเสี่ยง โดยการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำ พื้นที่เสี่ยง รวมถึงให้คำแนะนำทางวิชาการในการดูแลหม่อนไหมในสถานการณ์แห้งแล้ง
2. เฝ้าระวังเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช โรคระบาด

#### 14. ศูนย์วิจัยข้าวร้อยเอ็ด

ประชาสัมพันธ์รณรงค์พื้นที่การปลูกข้าวนาปรัง ให้ปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูง ใช้น้ำน้อย อายุการเก็บเกี่ยวสั้น เช่นพืชตระกูลถั่ว ตระกูลแตง ข้าวโพด ผักสด ฯลฯ

#### 15. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดยโสธร

1. จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ภัยแล้ง
2. จัดทำแผนเผชิญเหตุภัยแล้ง
3. เตรียมกำลังพล วัสดุ อุปกรณ์ รถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ เครื่องมือช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง
4. จัดทำแผนแจกจ่ายน้ำ ระดับอำเภอและท้องถิ่น ตามข้อมูลหมู่บ้านที่เสี่ยงภัยแล้ง
5. สำรวจแหล่งน้ำในพื้นที่ และภาชนะเก็บกักน้ำ
6. รมรงค์ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชน ใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า ทั้งน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร ให้ปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย เหมาะสมกับฤดูกาล

#### 16. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยโสธร

ตรวจ ติดตามสถานการณ์ พื้นที่ภัยพิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการบรรเทาภาวะภัยแล้งตาม ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จัดตั้งศูนย์อำนวยการและประสานงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ระดับพื้นที่ และประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนในพื้นที่การเตรียมความพร้อม

#### 17. สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร

ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร แจ้งปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน และให้ คำแนะนำวางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่ การบริหารจัดการศัตรูพืช การดูแลรักษาการป้องกันกำจัด ศัตรูพืช ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนแก่เกษตรกร รวมถึงดำเนินการสำรวจความเสียหาย และให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดภัย

1. ติดตามและเฝ้าระวังสภาวะอากาศ จากกรมอุตุนิยมวิทยา เช่น สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำ ในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญในพื้นที่ ประเมินสถานการณ์ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและแจ้งเตือนภัยให้ เกษตรกรทราบ
2. เตรียมการป้องกันด้านศัตรูพืช โดยให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัด เช่น การใช้พันธุ์ ต้านทาน การใช้สารชีวภัณฑ์ การใช้ปุ๋ยและการใช้ป้องกันและกำจัดในอัตราที่เหมาะสม การสำรวจแปลง ติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช
3. การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรในระบบการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

#### 18. สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร

ขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานก่อสร้างบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน 804 บ่อ

## 19. สถานีอุตุนิยมวิทยา

ตรวจ เฝ้าระวัง พยากรณ์อากาศ และเตือนภัยธรรมชาติล่วงหน้าได้ถึงระดับตำบล

## 20. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 อุบลราชธานี

ติดตามสถานการณ์และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น กรณีที่เกิดภัยพิบัติด้านการเกษตร

### 7. มาตรการควบคุมการเผาและห้ามเผาเด็ดขาด สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร (กลุ่มอารักขาพืช)

แนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ปี 2566/67 ของสำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร ดำเนินการเชิงรุกผ่านหลักดำเนินการ 3R ประกอบด้วย 1) Re-Habit : ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมปลูกพืชเป็นการปลูกแบบไม่เผา ภายใต้มาตรฐาน GAP PM2.5 Free 2) Replace with perennial crops : ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนชนิดและวิธีการปลูกพืชบนพื้นที่สูง จากพืชที่ยังใช้ระบบการเผา เช่น ข้าวโพด เป็นไม้ผล ไม้ยืนต้น และ 3) Replace with Alternate crops : ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนชนิดและวิธีการปลูกพืชบนพื้นที่ราบ โดยเน้นการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจและเป็นประโยชน์ต่อดิน โดยดำเนินงานผ่านกิจกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันและลดการเผา เน้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีเป้าหมายจากงบประมาณส่งเสริมการเกษตร จำนวน 370 ราย ในพื้นที่ 9 อำเภอ คาดการลดการเผาได้ 3,130 ไร่ โดยจัดกิจกรรมรณรงค์ให้หยุดเผาในพื้นที่เกษตรกรรม ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทดแทนการเผา เช่น การไถกลบตอซังหรือเศษซากพืช การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ การเปลี่ยนเป็นพืชอาหารสัตว์และสารรองเสปียงสัตว์ นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายจากงบประมาณกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 เป้าหมาย 450 ราย ในพื้นที่ 9 อำเภอ เข้าร่วมกระบวนการถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมให้มีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การปรับเปลี่ยน วิธีการผลิตจากเดิมสู่การทำ การเกษตรปลอดการเผาและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างการมีส่วนร่วม ของเกษตรกรและชุมชน และสร้างเครือข่ายปลอดการเผา เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่ การเกษตรอย่างยั่งยืน

สำหรับมาตรการเชิงรับ สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร รับผิดชอบ Hotspot ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ การเกษตร (รหัส 5) ในปี 2567 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายให้ใช้ข้อมูลจากดาวเทียมระบบ Modis เป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน สำหรับจังหวัดยโสธรมีเป้าหมายลด Hotspot ในพื้นที่การเกษตรจากปี 2566 ร้อยละ 10 (ปี 2566 ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 พฤษภาคม 2566 เกิด Hotspot จำนวน 32 จุด โดยเป้าหมายในปี 2567 ต้องมี Hotspot ไม่เกิน 28 จุด) จึงได้ดำเนินการจัดชุดปฏิบัติการเฝ้าระวังการเผาในพื้นที่ การเกษตรระดับอำเภอ และระดับตำบล สอดคล้องกับจำนวนคน พื้นที่ และข้อมูล Hotspot เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตรระดับพื้นที่ โดยชุดปฏิบัติการฯ จัดทำแผนการดำเนินงาน ประเมินความเสี่ยง เฝ้าระวัง เฝ้าระวังเหตุ เยี่ยมเยียนป้องกัน การเผาในพื้นที่การเกษตร และดำเนินงานภายใต้ 3 มาตรการ เจอ (เจอ - ชุดปฏิบัติการฯ ตรวจจุด Hotspot ลงพื้นที่ร่วมกับท้องถิ่นเพื่อดับไฟ) จับ (จับเข้าคุก - วางแผนลงพื้นที่ทำความเข้าใจเป้าหมายพื้นที่ที่เคยเกิดจุด Hotspot ปี 66) ปรับ



(ปรับเปลี่ยนไม่เผา - ชี้แจง/สนับสนุนให้ปรับเปลี่ยนการจัดการแปลงหลังการเก็บเกี่ยว) ปัจจุบัน (ตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2566 เป็นต้นมา)

**8. รายงานสถานการณ์การเผาในพื้นที่การเกษตร จังหวัดยโสธร (ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2567 – 20 กุมภาพันธ์ 2567) (ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร )**

การตรวจสอบจุดความร้อน จากดาวเทียม Terra และ Aqua ระบบ Modis ในพื้นที่จังหวัดยโสธร ตามการรายงานของ Gistda พบจุดความร้อนในพื้นที่การเกษตร จำนวน 12 จุด ในท้องที่อำเภอคำเขื่อนแก้ว และอำเภอมหาชนะชัย อำเภอละ 5 จุด รองลงมา ได้แก่ อำเภอกุตุชุมและอำเภอค้อวังอำเภอละ 1 จุด ตามลำดับ รวมพื้นที่เผาไหม้ 888 ไร่ ซึ่งพบการเผามากในพื้นที่นาข้าว จำนวน 11 จุด และพื้นที่ปลูกอ้อย 1 จุด สาเหตุเกิดจากการลักลอบเผาและลุกลามขยายเป็นวงกว้าง ทำให้มีพื้นที่การเผาไหม้เสียหายเป็นจำนวนมาก

**9. สถานการณ์โรคใบด่างมันสำปะหลังจังหวัดยโสธร แยกรายอำเภอข้อมูลสะสม (สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร)**

1) อำเภอไทยเจริญ พื้นที่ปลูก 3,371 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง 1.74 ไร่ เกษตรกร 7 ราย
2) อำเภอทรายมูล พื้นที่ปลูก 241.25 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง 80 ไร่ เกษตรกร 27 ราย
3) อำเภอคำเขื่อนแก้ว พื้นที่ปลูก 21,728.82 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง 3 ไร่ เกษตรกร 62 ราย
4) อำเภอป่าติ้ว พื้นที่ปลูก 8,748.28 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง 156.50 ไร่ เกษตรกร 1 ราย
5) อำเภอกุตุชุม พื้นที่ปลูก 3,073.96 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง 36 ไร่ เกษตรกร 12 ราย
6) อำเภอเมืองยโสธร พื้นที่ปลูก 5,021 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง 77 ไร่ เกษตรกร 24 ราย
7) อำเภอเลิงนกทา พื้นที่ปลูก 29,180.71 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง 3.50 ไร่ เกษตรกร 3 ราย
8) อำเภอมหาชนะชัย พื้นที่ปลูก 10,377.97 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง 276.25 ไร่ เกษตรกร 76 ราย
9) อำเภอค้อวัง พื้นที่ปลูก 873.68 ไร่	พื้นที่พบโรคใบด่างมันสำปะหลัง - ไร่ เกษตรกร - ราย

10. รายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดยโสธร (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่ ๑๑ อุบลราชธานี)



## รายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดยโสธร

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566 และแนวโน้มปี 2567 จังหวัดยโสธร

### ROAE Outlook

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

	หน้า
1. ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัดยโสธร	2
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร	2
2.1 สถานการณ์น้ำ	
2.2 สถานการณ์ภัยธรรมชาติและโรคระบาด	
2.3 ราคาน้ำมัน	
3. เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร	4
4. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566	6
สาขาพืช	
สาขาปศุสัตว์	
สาขาประมง	
สาขาบริการทางการเกษตร	
สาขาป่าไม้	
5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2567	11
สาขาพืช	
สาขาปศุสัตว์	
สาขาประมง	
สาขาบริการทางการเกษตร	
สาขาป่าไม้	
ตารางที่ 1 อัตรากาเรณิดของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร	12
ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)	12
ตารางที่ 3 ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	13

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2566 มีการหดตัวร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชหดตัวร้อยละ 0.5 สาขาปศุสัตว์หดตัวร้อยละ 0.3 สาขาบริการทางการเกษตรหดตัวร้อยละ 0.1 และสาขาป่าไม้หดตัวร้อยละ 0.3 ในขณะที่สาขาประมงขยายตัวร้อยละ 0.7 โดยมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร อาทิ ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ราคาปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ รวมถึงความผันผวนของราคาน้ำมันซึ่งมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรปี 2566 ลดลงร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ในขณะที่ดัชนีราคาสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.0 - 2.0 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 - 1.8 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.1 - 1.1 สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 - 1.5 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.4 - 2.4 และสาขาป่าไม้ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 - 1.5 โดยมีปัจจัยสำคัญที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ การดำเนินนโยบายและมาตรการอย่างต่อเนื่องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลาดน้ำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ ความต้องการสินค้าเกษตรที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการทำเกษตรเพื่อรองรับข้อกำหนดทางการค้าด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับ ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการผลิตและแปรรูปเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและตอบโจทยผู้บริโภค โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต เพิ่มช่องทางให้เกษตรกรเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการบริหารจัดการสินค้าเกษตร

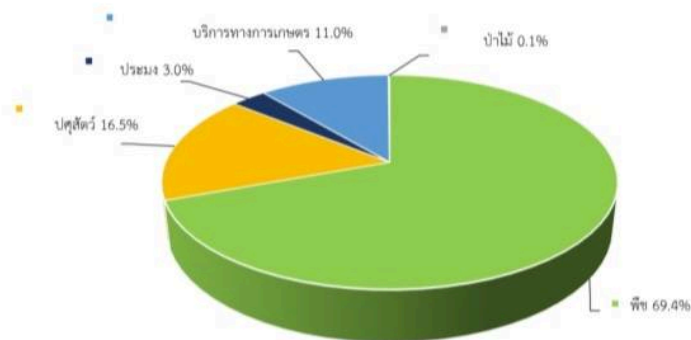


### 1. ภาพรวมเศรษฐกิจจังหวัดยโสธร

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี ของจังหวัดยโสธร ปี 2564 มีมูลค่า 31,752 ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตร มูลค่า 8,009 ล้านบาท และภาคนอกเกษตรมูลค่า 23,743 ล้านบาท โดยมีสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เป็นสาขาการผลิตหลัก ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.2 รองลงมาคือ สาขาการศึกษา มีสัดส่วนร้อยละ 14.1 สาขาอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 13.4 สาขาการขนส่งและขายปลีกฯ มีสัดส่วนร้อยละ 11.5 สาขาบริหารราชการและการป้องกันประเทศ มีสัดส่วนร้อยละ 5.1 และสาขาอื่น ๆ มีสัดส่วนรวมกันร้อยละ 30.7

โครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดยโสธร ในปี 2566 ได้แก่ สาขาพืช มีสัดส่วนร้อยละ 69.4 ของผลิตภัณฑ์ ภาคเกษตร หรือ GPP ภาคเกษตร รองลงมา คือ สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร สาขาประมง และสาขาป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 16.5 11.0 3.0 และ 0.1 ตามลำดับ

สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ปี 2566 จังหวัดยโสธร



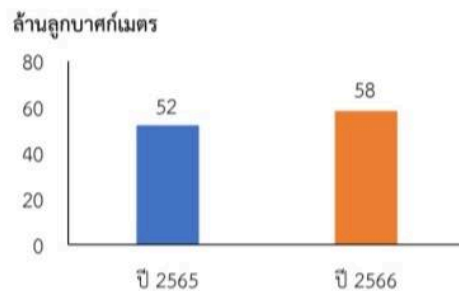
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11

### 2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตร

#### 2.1 สถานการณ์น้ำ

❖ ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำสำคัญของจังหวัดยโสธร ปี 2566 ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2566 มีปริมาณเท่ากับ 58 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณเท่ากับ 52 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.2

ปริมาณน้ำในอ่าง



ที่มา : กรมชลประทาน



❖ ปริมาณน้ำฝนในจังหวัดยโสธร ปี 2566 มีปริมาณ 1,497.0 มิลลิเมตร ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีปริมาณ 1,795.0 มิลลิเมตร หรือลดลงร้อยละ 16.6 ส่วนจำนวนวันฝนตกมีจำนวน 93 วัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 119 วัน หรือลดลงร้อยละ 21.8



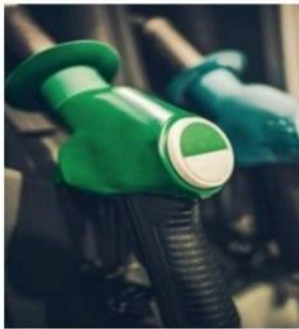
ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี

## 2.2 สถานการณ์ภัยธรรมชาติและโรคระบาด

- การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ อิทธิพลของปรากฏการณ์เอลนีโญ ส่งผลให้เกิดภาวะฝนทิ้งช่วงและแห้งแล้ง
- ภาครัฐมีการประกาศเตือนและเฝ้าระวังการระบาดของโรคแมลงศัตรูพืช เช่น หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด การเกิดโรคระบาดในสัตว์ พร้อมทั้งแนะนำแนวทางในการสังเกต ป้องกันและกำจัดให้กับเกษตรกร

## 2.3 ราคาน้ำมัน

ในปี 2566 ราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์ 91 ของจังหวัดยโสธร เฉลี่ยอยู่ที่ 36.7 บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ 21.0 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 38.1 บาทต่อลิตร ขณะที่ราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ยอยู่ที่ 32.9 บาทต่อลิตร ลดลงร้อยละ 3.5 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 33.2 บาทต่อลิตร เนื่องจากรัฐบาลตรึงราคาน้ำมัน เพื่อรักษาเสถียรภาพภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย



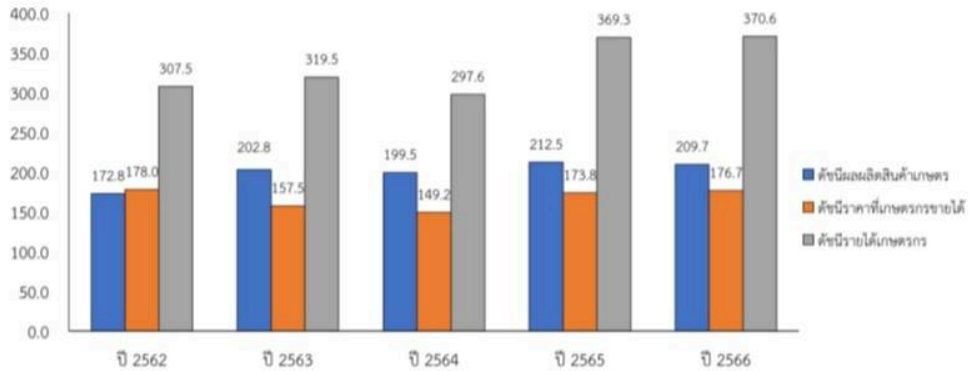
ที่มา : บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)



### 3. เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตร จังหวัดยโสธร

3.1 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ในปี 2566 อยู่ที่ระดับ 209.7 ลดลงร้อยละ 1.3 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 212.5 ส่วนดัชนีราคาเกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 176.7 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 173.8 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรอยู่ที่ระดับ 370.6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 369.3

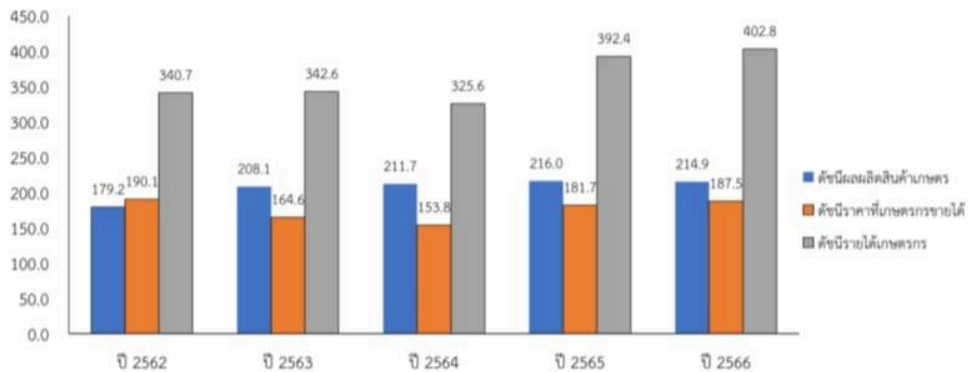
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาเกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร



ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11

3.2 ดัชนีผลผลิตสาขาพืช ในปี 2566 อยู่ที่ระดับ 214.9 ลดลงร้อยละ 0.5 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 216.0 ส่วนดัชนีราคาสินค้าพืชที่เกษตรกรขายได้อยู่ที่ระดับ 187.5 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 181.7 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรสาขาพืชอยู่ที่ระดับ 402.8 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 จากปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ระดับ 392.4

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ดัชนีราคาเกษตรกรขายได้ และดัชนีรายได้เกษตรกร สาขาพืช



ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11



#### 4. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2566

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดยโสธร ในปี 2566 หดตัวร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาคเกษตรดังกล่าวข้างต้น อาทิ ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ราคาปัจจัยการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ รวมถึงความผันผวนของราคาน้ำมัน ซึ่งมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร รายละเอียดในแต่ละสาขา มีดังนี้

**4.1 สาขาพืช** ในปี 2566 หดตัวร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยผลผลิตพืชที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ มันสำปะหลัง และข้าวเจ้าในปี ในขณะที่ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน ยางพารา และข้าวเหนียวนาปี เนื่องจากผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้ฝนทิ้งช่วง เกิดภาวะแล้ง รวมถึงการเกิดโรคในบางพื้นที่ และลดการดูแลรักษาจากราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตสาขาพืชลดลง

##### ❖ มันสำปะหลัง

###### ภาวะการผลิต

ผลผลิตมันสำปะหลัง ปี 2566 เท่ากับ 341,530 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 363,647 ตัน หรือลดลงร้อยละ 6.1 เนื่องจากพื้นที่ปลูกบางส่วนได้รับความเสียหายจากอุทกภัยในปี 2565 และผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญในปี 2566 รวมถึงการเกิดโรคใบด่างมันสำปะหลังในบางพื้นที่ ส่งผลให้ผลผลิตมันสำปะหลังลดลง

###### ระดับราคา

ปี 2566 ราคามันสำปะหลังที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.88 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 2.69 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 เนื่องจากตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ผลผลิตลดลง ส่งผลให้ราคามันสำปะหลังปรับตัวสูงขึ้น

ปริมาณผลผลิตมันสำปะหลัง



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

##### ❖ ข้าวเจ้านาปี

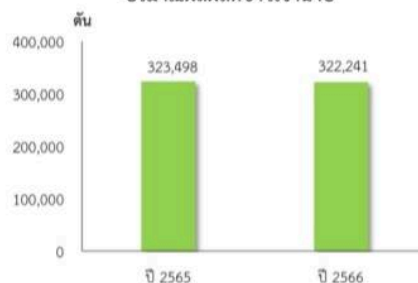
###### ภาวะการผลิต

ผลผลิตข้าวเจ้านาปี ปี 2566 เท่ากับ 322,241 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 323,498 ตัน หรือลดลงร้อยละ 0.4 เนื่องจากการลดพื้นที่ปลูกของเกษตรกร รวมถึงการเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงในระยะแรก และปริมาณน้ำท่วมขังบางพื้นที่จากอิทธิพลพายุโซนร้อนในช่วงระยะใกล้เก็บเกี่ยว ประกอบกับเกษตรกรบางส่วนลดการดูแลรักษาจากราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตข้าวเจ้านาปีลดลง

###### ระดับราคา

ปี 2566 ราคาข้าวเปลือกเจ้านาปีที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตันละ 13,164.00 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ตันละ 12,770.00 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 เนื่องจากความต้องการผลผลิตข้าวเจ้านาปีอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง ส่งผลให้ราคาข้าวเจ้านาปีปรับตัวสูงขึ้น

ปริมาณผลผลิตข้าวเจ้านาปี



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร



❖ **ข้าวนาปรัง**

**ภาวะการผลิต**

ผลผลิตข้าวนาปรัง ปี 2566 เท่ากับ 40,686 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 37,832 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 เนื่องจากมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังในพื้นที่เดิมที่เคยปล่อยว่าง รวมถึงปริมาณน้ำจากอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติเพียงพอต่อการเจริญเติบโต ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

**ระดับราคา**

ปี 2566 ราคาข้าวเปลือกเจ้านาปรังที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตันละ 9,526.67 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ตันละ 8,468.00 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.5 เนื่องจากข้าวยังเป็นที่ต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคาข้าวอยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้ราคาข้าวนาปรังสูงขึ้น

❖ **อ้อยโรงงาน**

**ภาวะการผลิต**

ผลผลิตอ้อยโรงงาน ปี 2566 เท่ากับ 969,560 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 966,395 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 เนื่องจากเกษตรกรใช้ท่อนพันธุ์ที่มีคุณภาพ ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมถึงปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำเพียงพอ ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

**ระดับราคา**

ปี 2566 ราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตันละ 1,080.00 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ตันละ 1,000.00 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 เนื่องจากความต้องการใช้ในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาปรับขึ้นสูงขึ้น

❖ **ยางพารา**

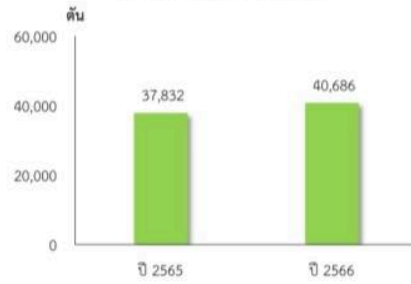
**ภาวะการผลิต**

ผลผลิตยางพารา ปี 2566 เท่ากับ 22,729 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 22,676 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2 เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกใหม่ในปี 2560 ซึ่งอยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตได้ในปีนี้ และถึงแม้ว่าน้ำยางจะน้อยกว่าปกติจากอากาศที่ร้อนจัด แต่ผลผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของเนื้อที่กรีตได้

**ระดับราคา**

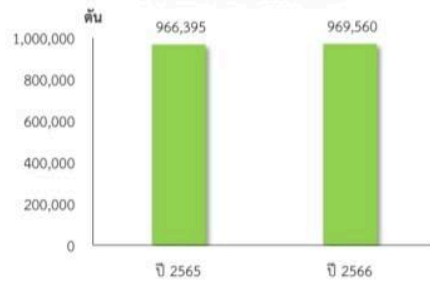
ปี 2566 ราคายางพารา (ก้อนถ้วย) ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 21.89 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 23.44 บาท หรือลดลงร้อยละ 6.6 เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจของประเทศผู้ใช้หลักมีการชะลอตัว ส่งผลให้ราคายางพาราปรับตัวลดลง

**ปริมาณผลผลิตข้าวนาปรัง**



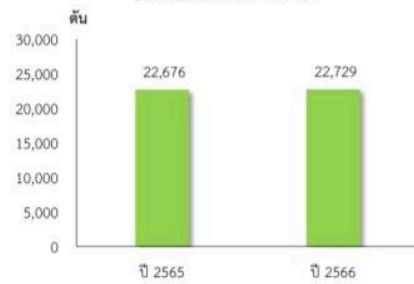
ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

**ปริมาณผลผลิตอ้อยโรงงาน**



ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

**ปริมาณผลผลิตยางพารา**



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร



❖ **ข้าวเหนียวนาปี**

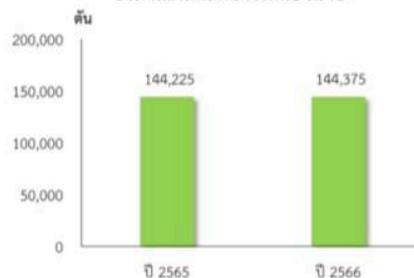
**ภาวะการผลิต**

ผลผลิตข้าวเหนียวนาปี ปี 2566 เท่ากับ 144,375 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 144,225 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 ถึงแม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากภาวะฝนทิ้งช่วง และลดการดูแลรักษา จากราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น แต่เกษตรกรบางส่วนได้เร่งเก็บเกี่ยวผลผลิต ให้เร็วขึ้นเล็กน้อย ส่งผลให้ผลผลิตข้าวเหนียวนาปีเพิ่มขึ้น

**ระดับราคา**

ปี 2566 ราคาข้าวเปลือกเหนียวนาปีที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตันละ 11,204.00 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ ตันละ 10,275.00 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.0 เนื่องจากความต้องการ ผลผลิตข้าวเหนียวนาปีอย่างต่อเนื่อง และปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ยังมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ ส่งผลให้ราคาข้าวเหนียวนาปีสูงขึ้น

**ปริมาณผลผลิตข้าวเหนียวนาปี**



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

**4.2 สาขาปศุสัตว์** ในปี 2566 หดตัวร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยผลผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ โคเนื้อ สุกร และไก่เนื้อ ในขณะที่ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ กระบือ และไข่ไก่ เนื่องจากการส่งออกมีการชะลอตัวในปี 2565 รวมถึงความกังวลของเกษตรกรเกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์ และต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตสาขาปศุสัตว์ลดลง

❖ **โคเนื้อ**

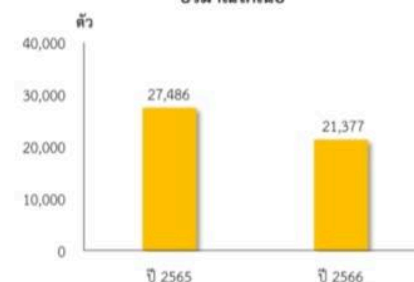
**ภาวะการผลิต**

ผลผลิตโคเนื้อ ปี 2566 เท่ากับ 21,377 ตัว ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 27,486 ตัว หรือลดลงร้อยละ 22.2 เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคสัปปิสกินในระยะที่ผ่านมา ทำให้ผลผลิตบางส่วนเสียหายและไม่สามารถจำหน่ายได้ และถึงแม้ว่าปัจจุบันภาครัฐ มีนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคเนื้ออย่างยั่งยืน รวมถึงมาตรการเกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์อย่างเข้มงวด แต่ผลผลิตโคเนื้อปริมาณลดลง ตามการชะลอตัวของตลาดส่งออก

**ระดับราคา**

ปี 2566 ราคาโคเนื้อที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตัวละ 30,793.75 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ตัวละ 34,087.75 บาท หรือลดลงร้อยละ 9.7 เนื่องจากการชะลอตัวของตลาดส่งออกในปีที่ผ่านมา ส่งผลให้โคเนื้อปรับราคาลดลง

**ปริมาณโคเนื้อ**



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

❖ **สุกร**

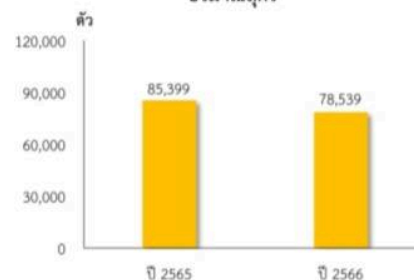
**ภาวะการผลิต**

ผลผลิตสุกร ปี 2566 เท่ากับ 78,539 ตัว ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 85,399 ตัว หรือลดลงร้อยละ 8.0 เนื่องจากปริมาณแม่พันธุ์สุกรลดลงในปีที่ผ่านมา จากความกังวลเกี่ยวกับการระบาดของโรคอหิวาห์แอฟริกาในสุกร ประกอบกับต้นทุนปัจจัยการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตสุกรมีปริมาณลดลง

**ระดับราคา**

ปี 2566 ราคาสุกรน้ำหนัก 100 กิโลกรัมขึ้นไป ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 86.02 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 93.04 บาท หรือลดลงร้อยละ 7.5 เนื่องจากภาวะการค้าโดยรวมชะลอตัว ส่งผลให้ราคาสุกรปรับลดลง

**ปริมาณสุกร**



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร





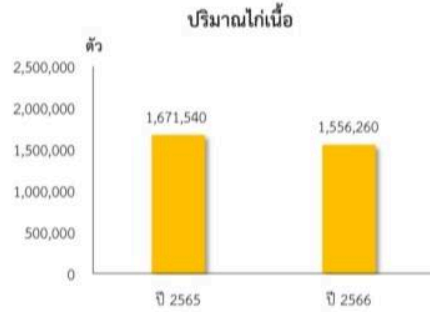
### ❖ ไม้เนื้อ

#### ภาวะการผลิต

ผลผลิตไม้เนื้อ ปี 2566 เท่ากับ 1,556,260 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 1,671,540 ตัน หรือลดลงร้อยละ 6.9 เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่สูงขึ้น ทำให้เกษตรกรที่เลี้ยงไก่เนื้อมีจำนวนลดลง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไม้เนื้อลดลง

#### ระดับราคา

ปี 2566 ราคาไม้เนื้อที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 43.55 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 43.96 บาท หรือลดลงร้อยละ 0.9 เนื่องจากความต้องการบริโภคไม้เนื้อไก่ที่มีอย่างต่อเนื่อง และนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ ส่งผลให้ราคาไม้เนื้อปรับลดลงเล็กน้อย ในภาพรวมอยู่ในระดับทรงตัว



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

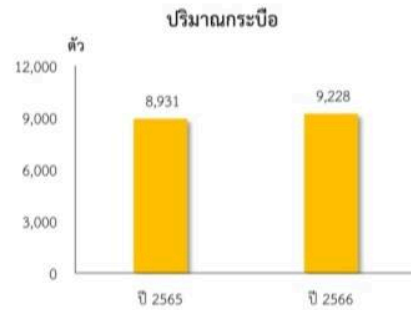
### ❖ กระบือ

#### ภาวะการผลิต

ผลผลิตกระบือ ปี 2566 เท่ากับ 9,228 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 8,931 ตัว หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เนื่องจากแม่พันธุ์กระบือที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับนโยบายรัฐบาลสนับสนุนการจัดทำแปลงการเกษตรขนาดใหญ่ และรวมกลุ่มเลี้ยงกระบือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปศุสัตว์อย่างครบวงจร ส่งผลให้ผลผลิตกระบือมีปริมาณเพิ่มขึ้น

#### ระดับราคา

ปี 2566 ราคากระบือที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตัวละ 35,845.92 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ตัวละ 38,542.58 บาท หรือลดลงร้อยละ 7.0 เนื่องจากการชะลอตัวของตลาดส่งออกในปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ราคากระบือปรับตัวลดลง



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

### ❖ ไข่ไก่

#### ภาวะการผลิต

ผลผลิตไข่ไก่ ปี 2566 เท่ากับ 735,110 ฟอง เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 717,262 ฟอง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 เนื่องจากความต้องการของตลาด และภาครัฐมีมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ โดยการปรับสมดุลผลผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการบริโภค ส่งผลให้ผลผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้น

#### ระดับราคา

ปี 2566 ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยฟองละ 3.42 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่ฟองละ 3.24 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3 เนื่องจากต้นทุนการผลิตและวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับเพิ่มขึ้น



ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร



**4.3 สาขาประมง** ในปี 2566 ขยายตัวร้อยละ 0.7 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยผลผลิตประมงที่สำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และจับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ เนื่องจากการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งการแจกจ่ายพันธุ์ปลาลูกให้กับเกษตรกร การปล่อยพันธุ์ปลาลูกในแหล่งน้ำธรรมชาติ และการส่งเสริมสินค้าแปรรูป ประกอบกับปริมาณน้ำและคุณภาพน้ำเหมาะสม ส่งผลให้ผลผลิตสาขาประมงเพิ่มขึ้น

❖ **เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด**

**ภาวะการผลิต**

ผลผลิตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด ปี 2566 เท่ากับ 1,760 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 1,542 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.1 เนื่องจากการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ โดยการแจกจ่ายพันธุ์ปลาลูกให้กับเกษตรกร และการส่งเสริมสินค้าแปรรูปเพื่อสร้างรายได้เสริม รวมไปถึงคุณภาพน้ำและปริมาณเหมาะสม ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น

**ระดับราคา**

ปี 2566 ราคาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 66.08 บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 62.35 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 เนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาผลผลิตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพิ่มขึ้น

❖ **จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ**

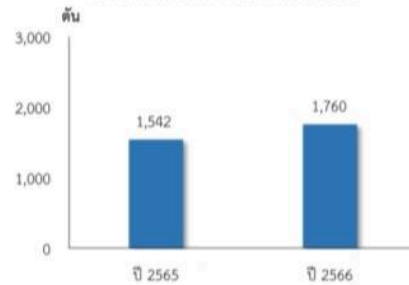
**ภาวะการผลิต**

ผลผลิตจับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ ปี 2566 เท่ากับ 1,993 ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 1,901 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 เนื่องจากการปล่อยลูกพันธุ์ปลาลูกในแหล่งน้ำธรรมชาติ รวมไปถึงปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่เพิ่มขึ้น และความอุดมสมบูรณ์ของแหล่งน้ำ

**ระดับราคา**

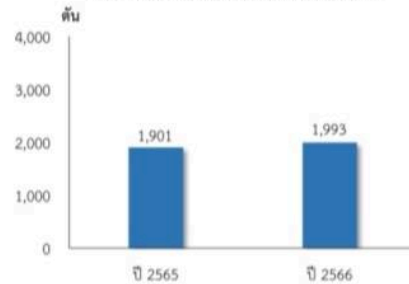
ปี 2566 ราคาจับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 76.99 บาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีราคาเฉลี่ยอยู่ที่กิโลกรัมละ 83.92 บาท หรือลดลงร้อยละ 8.3 เนื่องจากผลผลิตที่มีปริมาณมากขึ้น และออกสู่ตลาดในเวลาใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ราคามีการปรับตัวลดลง

**ปริมาณผลผลิตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด**



ที่มา : กรมประมง

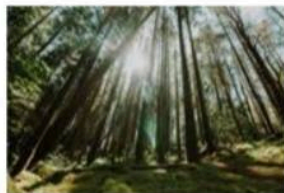
**ปริมาณผลผลิตจับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ**



ที่มา : กรมประมง



**4.4 สาขาบริการทางการเกษตร** ในปี 2566 หดตัวร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากเนื้อที่เก็บเกี่ยวของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญลดลง อาทิเช่น ข้าวนาปี และมันสำปะหลัง ประกอบกับในช่วงครึ่งปีหลังประสบปัญหาฝนมาล่าช้า และฝนทิ้งช่วง รวมถึงเกษตรกรลดการบำรุงรักษาจากต้นทุนปัจจัยการผลิตเพิ่มสูงขึ้น เช่น ปุ๋ยเคมี ทำให้ปริมาณผลผลิตพืชเศรษฐกิจลดลง ส่งผลให้การให้บริการทางการเกษตรลดลงตามไปด้วย



**4.5 สาขาป่าไม้** ในปี 2566 หดตัวร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากไม้ยูคาลิปตัสบางส่วนมีอายุยังไม่ครบรอบการตัดฟัน ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไม้ยูคาลิปตัสภายในจังหวัดลดลง



### 5. แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2567

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดอิสรา ในปี 2567 คาดว่าจะมีการขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.0 - 2.0 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 - 1.8 สาขาปศุสัตว์ขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.1 - 1.1 สาขาประมงขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 - 1.5 สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.4 - 2.4 และสาขาป่าไม้คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 - 1.5 ทั้งนี้ เป็นไปตามปัจจัยบวกที่เป็นแรงผลักดัน ได้แก่ การดำเนินนโยบายและมาตรการอย่างต่อเนื่องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลาดน้ำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ ความต้องการสินค้าเกษตรที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการทำเกษตรเพื่อรองรับข้อกำหนดทางการค้าด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับ ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการผลิตและแปรรูปเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และตอบโจทย์ผู้บริโภคโดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต เพิ่มช่องทางให้เกษตรกรเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ในขณะที่เดียวกันก็มีปัจจัยลบ ที่ไม่สามารถคาดการณ์หรือควบคุมได้ โดยเฉพาะสภาพอากาศ ราคาปัจจัยการผลิต ความผันผวนของราคาน้ำมัน รวมถึงภาวะเศรษฐกิจของโลก และความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตร โดยรายละเอียดในแต่ละสาขาการผลิต มีดังนี้

**5.1 สาขาพืช** ในปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.8 - 1.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากภาครัฐมีนโยบายด้านการเกษตรที่ต่อเนื่อง ตลาดน้ำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต่าง ๆ ความต้องการสินค้าเกษตรที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น การบริหารจัดการทรัพยากรให้เหมาะสมกับพื้นที่และฤดูกาลเพาะปลูก การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิต รวมถึงสร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรให้เป็นที่ยอมรับ และปัจจัยมีผลเชิงบวกอื่น ๆ ต่อภาคเกษตร เช่น สภาพภูมิอากาศ เกษตรกรมีการเฝ้าระวังและป้องกันโรคระบาดต่าง ๆ

**5.2 สาขาปศุสัตว์** ในปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.1 - 1.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากภาครัฐมีมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังโรคระบาดที่เข้มงวดอย่างต่อเนื่อง การรักษาเสถียรภาพทั้งปริมาณผลผลิตและราคาของสินค้าปศุสัตว์ รวมถึงเกษตรกรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเลี้ยง การดูแลเอาใจใส่ การบริหารจัดการฟาร์มที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับความต้องการอย่างต่อเนื่องทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออก

**5.3 สาขาประมง** ในปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 - 1.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณน้ำที่เพียงพอและคุณภาพน้ำเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ ประกอบกับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐในการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงเพื่อการส่งออก การส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงประมงน้ำจืด การแจกจ่ายพันธุ์สัตว์น้ำให้กับเกษตรกรและการปล่อยพันธุ์ปลาลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ และการส่งเสริมสินค้าแปรรูปในพื้นที่ รวมถึงเกษตรกรสนใจในการเลี้ยงปลาเพื่อเพิ่มรายได้

**5.4 สาขาบริการทางการเกษตร** ในปี 2567 คาดว่าจะขยายอยู่ในช่วงร้อยละ 1.4 - 2.4 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากการที่ภาครัฐมีนโยบายและมาตรการด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง รวมถึงความต้องการสินค้าเกษตรที่คาดว่าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และการปรับสมดุลผลผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการบริโภคของตลาด ประกอบกับปัญหาการขาดแรงงานภาคการเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรตัดสินใจในการจ้างบริการทางการเกษตรเพิ่มขึ้น

**5.5 สาขาป่าไม้** ในปี 2567 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.5 - 1.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากต้นยูคาลิปตัสภายในจังหวัดเริ่มมีอายุครบรอบในการตัดฟัน รวมถึงความต้องการไม้ยูคาลิปตัสในการแปรรูป เช่น ถ่าน การทำนังร้าน และการผลิตเยื่อกระดาษ



ตารางที่ 1 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร

หน่วย : ร้อยละ

สาขา	ปี 2566	ปี 2567
ภาคเกษตร	-0.1	1.0 - 2.0
พืช	-0.5	0.8 - 1.8
ปศุสัตว์	-0.3	0.1 - 1.1
ประมง	0.7	0.5 - 1.5
บริการทางการเกษตร	-0.1	1.4 - 2.4
ป่าไม้	-0.3	0.5 - 1.5

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11

ตารางที่ 2 ผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ปีปฏิทิน)

หน่วย : ตัน

สินค้า	ปี 2565	ปี 2566	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวเจ้านาปี	323,498	322,241	-0.4
ข้าวเหนียนาปี	144,225	144,375	0.1
ข้าวนาปรัง	37,832	40,686	7.5
มันสำปะหลัง	363,647	341,530	-6.1
ยางพารา	22,676	22,729	0.2
อ้อยโรงงาน <sup>1/</sup>	966,395	969,560	0.3
โก๋เนื้อ (ตัว)	1,671,540	1,556,260	-6.9
สุกร (ตัว)	85,399	78,539	-8.0
โคเนื้อ (ตัว)	27,486	21,377	-22.2
กระบือ (ตัว)	8,931	9,228	3.3
ไข่ไก่ (ฟอง)	717,262	735,110	2.5
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด <sup>2/</sup>	1,542	1,760	14.1
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ <sup>2/</sup>	1,901	1,993	4.9

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

<sup>1/</sup> สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

<sup>2/</sup> กรมประมง



ตารางที่ 3 ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

สินค้า	ปี 2565	ปี 2566	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ข้าวเจ้านาปี (บาท/ตัน)	12,770.00	13,164.00	3.1
ข้าวเหนียนาปี (บาท/ตัน)	10,275.00	11,204.00	9.0
ข้าวนาปรัง (บาท/ตัน)	8,468.00	9,526.67	12.5
มันสำปะหลัง	2.69	2.88	7.1
ยางพารา	23.44	21.89	-6.6
อ้อยโรงงาน (บาท/ตัน) <sup>1/</sup>	1,000.00	1,080.00	8.0
โกโก้	43.96	43.55	-0.9
สุกร	93.04	86.02	-7.5
โคเนื้อ (บาท/ตัว)	34,087.75	30,793.75	-9.7
กระบือ (บาท/ตัว)	38,542.58	35,845.92	-7.0
ไข่ไก่ (บาท/ฟอง)	3.24	3.42	5.3
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด <sup>2/</sup>	62.35	66.08	6.0
จับสัตว์น้ำจืดธรรมชาติ <sup>2/</sup>	83.92	76.99	-8.3

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

<sup>1/</sup> สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

<sup>2/</sup> กรมประมง

จัดทำโดย  
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11  
เลขที่ 555 หมู่ 3 ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม อำเภอเมืองอุบลราชธานี  
จังหวัดอุบลราชธานี 34000  
โทรศัพท์ 045-344654 โทรสาร 045-344655